

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Литвиненко В. І., Кісілевич-Чорнойван О. М. <i>Історико-правові аспекти розвитку приватної вищої освіти у США</i>	63
Bakhov I. S. <i>Active and interactive teaching methods as instruments for efficient activity of non-governmental institutions of higher education.....</i>	66
Костенко Р. В. <i>Соціальна адаптація та соціалізація майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки у приватному ЗВО</i>	69
Бойченко Н. М. <i>Викладання етики як приклад значущості дисциплін гуманітарного профілю в освітніх програмах недержавних ЗВО</i>	73
Пархоменко-Куцевіл О. І. <i>Формування національної ідеї в системі освіти України.....</i>	75
Недюха М. П. <i>Концептуальні засади державної освітньої політики (на прикладі класичного приватного університету)</i>	77
Білий Л. Г. <i>Перспективи діяльності закладів вищої освіти приватної форми власності в контексті впровадження Закону України “Про вищу освіту”</i>	79
Коляденко Н. В. <i>Концептуальні основи підготовки медичних психологів у сучасних умовах реформування медичної та освітньої галузей.....</i>	81
Гула Р. В. <i>Мілітарний аспект в теоретичних проблемах розвитку освіти при використанні досвіду бойових дій</i>	84
Житник Н. В. <i>Особливості діяльності недержавного ЗВО в умовах ринку освітніх послуг: регіональний аспект.....</i>	87
Шаповалова А. М. <i>Модернізація недержавного сектору освіти в Україні: питання часу</i>	90
Мурашко М. І., Назарко С. О. <i>Особливості функціонування державних та приватних закладів вищої освіти.....</i>	93
Лісовський П. М. <i>Феномен недержавної освіти в сучасній Україні: стан, пріоритети, імперативи</i>	96
Мартишин Д. С. <i>Основні тенденції соціальної політики православних церков України в умовах процесів модернізації</i>	98
Дегтяр О. А. <i>Інноваційний характер освітнього процесу недержавних закладів вищої освіти</i>	104
Лелик Л. І., Гринькевич О. С., Гринькевич В. М. <i>Ефективність вищої освіти в умовах глобальної академічної революції.....</i>	106
Dikarev O. I. <i>In search of a conceptual approach to “strategic culture” in elite preparation.....</i>	109

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНОГО ЗВО В УМОВАХ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Суттєві перетворення в усіх сферах життєдіяльності українського суспільства значною мірою торкнулися освіти, зокрема вищої. Дослідники відмічають, що на теперішній час ринок освітніх послуг швидко розвивається і вже достатньо насичений освітніми програмами закладів вищої освіти різних форм власності. Широка пропозиція освітніх послуг викликає відповідну конкурентну “боротьбу” за “споживача”, яким виступає молодь, що бажає здобути професійну освіту і спроможна оплатити власне навчання. В цій “боротьбі” вимушені приймати участь регіональні заклади вищої освіти, які виникли внаслідок реформування вищої школи в Україні і засновані на приватній формі власності. Загострення ситуації обумовлено також демографічними змінами в суспільстві та зростаючою економічною нестабільністю [1].

Метою даної статті є висвітлення особливостей діяльності недержавного регіонального закладу вищої освіти в умовах ринку освітніх послуг.

Створення регіональних вищих навчальних закладів у 90-х роках ХХ століття обумовлено процесом регіоналізації освіти. Доцільність їх функціонування визначена об'єктивною необхідністю задоволення попиту на здобуття вищої освіти значних верств населення регіону (доступність освіти) та потреб регіонального ринку праці [3].

До таких закладів освіти відноситься і Західнодонбаський інститут Міжрегіональної Академії управління персоналом, який виконує важливі соціальні функції в регіоні:

- готує кваліфіковані кадри для підприємств та організацій Західнодонбаського регіону в галузі економіки, менеджменту, права;
- здійснює підготовку й перепідготовку фахівців на замовлення підприємств, організацій регіону та відповідно до потреб молоді у професійній освіті;
- мобільно реагує на зміни в житті суспільства і регіону через впровадження нових освітніх програм, участь в регіональних проектах;
- вирішує важливу для Західного Донбасу проблему — закріплення в регіоні молодих кадрів, які прагнуть здобути вищу освіту з престижних спеціальностей або підвищити свій професійний рівень через перепідготовку та підвищення кваліфікації;
- виступає просвітницьким центром регіону, який здійснює широку профорієнтаційну роботу серед молоді, дає можливість визначитися багатьом молодим людям у виборі професії, надати практичну допомогу в кар'єрному становленні;
- здійснює комплексні наукові дослідження щодо проблем соціально-економічного розвитку регіону;
- підтримує наукове та культурне співробітництво з науковими центрами України;
- надає можливість використовувати багатий досвід провідних спеціалістів-практиків регіону, залучаючи їх до викладацької діяльності, як наставників і керівників практики, консультантів з дипломних проектів тощо.

Поняття “конкурентоспроможний” стосовно випускників навчального закладу визначається як здатність спеціаліста задовольнити потреби роботодавців на ринку праці і виступає якістю професійної підготовки фахівців.

Двадцятирічний досвід діяльності регіонального інституту дає можливість визначити необхідні умови забезпечення якості освітніх послуг, зокрема це:

- вдосконалення змісту навчальних програм відповідно до вимог сучасного ринку праці та обов'язкове включення до них регіонального компоненту;
- посилення практичної спрямованості фахової підготовки через впровадження практико-орієнтованого навчання, систему ступеневої практики студентів;
- розширення взаємодії з роботодавцями регіону, врахування їх вимог до професійної підготовки майбутніх фахівців, виявлення оцінки конкурентоспроможності випускників ВНЗ, пропозицій щодо їх працевлаштування;
- залучення до викладацької діяльності провідних фахівців-практиків з метою формування професійної компетенції студентів, передачі їм досвіду роботи за фахом;
- здійснення цілеспрямованої кадрової політики щодо підготовки професорсько-викладацьких кадрів до оновлених умов діяльності та зміни соціальної ролі викладача вищої школи, підвищення рівня педагогічної майстерності та формування професійної культури;
- вдосконалення організації навчального процесу через впровадження сучасних навчальних технологій, підвищення мотивації навчальної діяльності майбутніх фахівців;
- розробка сучасного інформаційно-методичного забезпечення професійної підготовки, яке задовольняє потреби студентів щодо управління самостійною діяльністю;
- організація психологічного супроводу професійної підготовки фахівців з метою створення сприятливого соціально-психологічного клімату у педагогічній взаємодії, підвищення рівня комунікативної культури учасників навчального процесу, здійснення особистісно-орієнтованого підходу у навчальній діяльності;
- здійснення прикладних наукових досліджень викладачів і студентів з комплексної наукової теми;
- впровадження системи забезпечення якості освіти у ЗВО, яка включає різні рівні управлінської діяльності;
- розвиток матеріально-технічної бази, яка відповідає сучасним вимогам організації професійної підготовки: забезпечує широкий доступ до інформаційних ресурсів, створює комфортні умови організації навчального процесу, виховної діяльності та має достатню соціальну інфраструктуру [2].

Високий відсоток працевлаштування випускників та подальша їх професійна кар'єра — важливий показник результативності освітньої діяльності навчального закладу, який значною мірою визначає позицію вишу на ринку освітніх послуг. Однак, ставити знак рівності між конкурентоспроможними випускниками і конкурентоспроможністю ЗВО не можна. Навіть хороша репутація не завжди гарантує вибір абітурієнтами закладу освіти. Це пов'язано з тим, що кожен рік на набір студентів впливає значна кількість факторів. На нашу думку, ці фактори можна поділити на три групи: економічні, соціальні і освітні. До економічних чинників ми віднесли: платоспроможність потенційних споживачів освітніх послуг, доступність вартості навчання, можливість працевлаштування за фахом, рівень майбутньої заробітної плати. Соціальна складова включає соціальний склад населення регіону, соціаль-

ні програми навчального закладу, наявність закладів вищої освіти в регіоні (місті), імідж вузу та інше. Освітніми факторами визначено: престижність спеціальностей, які пропонує вищий навчальний заклад, якість освітніх послуг за відгуками студентів та їх батьків, професіоналізм науково-педагогічних кадрів вишу, МТБ та методичне забезпечення навчального процесу тощо. Отже, важливим завданням закладу вищої освіти в умовах ринкової економіки є постійна робота щодо виявлення та порівняння позицій на ринку освітніх послуг.

Досвід доводить, що забезпечення конкурентоспроможності закладу вищої освіти досягається цілеспрямованою діяльністю всіх його структурних підрозділів, зокрема значна увага має бути приділена такими напрямками роботи як:

1. Формування та підтримка позитивного іміджу навчального закладу через участь в економічних, соціальних програмах, широку суспільну, громадську діяльність в регіоні.
2. Започаткування програм підтримки талановитої та малозабезпеченої молоді.
3. Взаємодія з органами місцевого самоврядування шляхом підтримки політики щодо розвитку кадрового потенціалу регіону.
4. Розширення міжвузівських зв'язків з метою обміну досвідом в здійсненні кадрової політики, науково-дослідницької діяльності, вдосконалення навчально-виховного процесу, розвитку студентського самоврядування та ін.
5. Співробітництво з регіональними підприємствами, бізнес-структурами для забезпечення подальшого працевлаштування випускників вузу, здійснення спільних наукових досліджень.
6. Взаємодія із середніми навчальними закладами з метою популяризації освітніх послуг ЗВО серед потенційних абітурієнтів

Слід відмітити, що кожне місто (регіон) має низку соціально-економічних особливостей, які мають бути враховані ЗВО у здійсненні освітньої діяльності.

На підставі вище визначеного можемо зробити наступні висновки: недержавний заклад вищої освіти виконує в регіоні важливі соціальні функції і має забезпечити регіональні структури кваліфікованими фахівцями. Метою діяльності ЗВО в умовах ринку освітніх послуг є підвищення його конкурентоспроможності та задоволення постійно зростаючих потреб ринку праці щодо якості професійних компетенцій майбутніх фахівців.

Джерела

1. Дем'янюк О. Й. Недержавні навчальні заклади як чинник конкуренції на ринку освітніх послуг / Матеріали третьої науково-практичної конференції “Соціально-економічні реформи в контексті європейського вибору України”, 2006 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.confcontact.com/apl/6_Demyan.php
2. Житник Н. В. Механізми забезпечення якості освіти в регіональному ВНЗ / Н. В. Житник. Сучасні проблеми соціально-економічного розвитку регіонів: монографія. — Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2012. — С. 414–425.
3. Лагутін В. Регіоналізація вищої освіти в Україні: проблеми і суперечності / В. Лагутін // Вища школа. — 2001. — № 1. — С. 18–25.